

Bihari Lai v. Deputy Commissioner, Amritsar and others (Tuli, J.)

ਮੰਗਲ ਸੈਨ ਉਸਦਾ ਸਾਥੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੰਗਲ ਸੈਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੰਗਲ ਸੈਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗਲ ਸੈਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਹਦੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

(12) ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਹਦੀ ਦੀ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। 4,000 ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਹਦੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(13) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

' . ""*»,'

ਪੀ ਰੀਮ ਸੀ ਹੱਥ ਜੋ ਆਈਨ , ਜੇ।—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਐਮ

ਪੱਤਰ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਬਲਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, — ਜਵਾਬਦੇਹ,

ਪੱਤਰ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 237 ਆਫ 1968।

24 ਜੁਲਾਈ 1968

ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸ਼ਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ (1952) - ਨਿਯਮ 11 - ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

I.L.R. Punjab and Haryana(1969)1

ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ

Bihari Lai v. Deputy Commissioner, Amritsar and others (Tuli, J.)

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਣਾ-ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਅਜਿਹਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ-ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 11(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੋਵੇ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੋਣ ਲਈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੋ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪੂਰਨ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ।

[ਪਾਰਾ 9 ਅਤੇ 12],

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1988 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐੱਸ. ਸਾਰਗੀਆ ਦੇ 20 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ, ਬੀ.ਐਸ.ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਜੀਤ ਬਿੰਦਰਾ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਆਰ ਐਨ ਨਰੂਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ।

ਜੇਐਸ ਰੇਖੀ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਅਤੇ 4 ਲਈ।

ਨਿਮੋ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਅਤੇ 5 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਤੁਲੀ, ਜੇ.—ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਆਰ.ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ., ਮਿਤੀ 20 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 38 ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਤੋਂ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ।

(2) ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।

I.L.R. Punjab and Haryana(1969)1

ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 25 ਅਗਸਤ, 1967, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 2 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਅਤੇ 2 ਅਕਤੂਬਰ, 1967, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਚੋਣ. 8 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੋਧਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਸੀ।

(3) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਨੇ 25 ਅਗਸਤ 1967 ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਲ.ਕਪੂਰ ਅੱਗੇ ਵਾਰਡ ਨੰ. 38 ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ। ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨ) ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਵਾਸੀ ਮੁਹੱਲਾ ਹਰੀਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮੇਘ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

(4) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਘ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ:-

"ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ

ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ, ਮੈਂਬਰ, ਵੇਰਕਾ ਬਲਾਕ ਦੀ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ:

ਸੰਮਤੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ, ਵਾਸੀ ਨਵੀਨ ਅਬਾਦੀ, ਹਰੀਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮੇਘ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

(5) 2 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਵਾਰਡ ਨੰ. 38 ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਲਈ ਤਿੰਨੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 11(2) ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਲਈ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਰਡ ਨੰ. 38 ਦੀ ਜਨਰਲ ਸੀਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਏ। 4 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ, ਤਿੰਨੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ

Bihari Lai v. Deputy Commissioner, Amritsar and others (Tuli, J.)

ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 20 ਅਧੀਨ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 38 ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਲਈ 8 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) 15 ਸਤੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡਿੰਗ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋ-ਵਾਰੰਟੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ ਉਸ ਨੇ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 10(f) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ; ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਫਰੰਟ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੰਘ ਹੈ; ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ

(1969)¹
 ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਸਰਵਸ੍ਰੀ ਸਤ ਪਾਲ ਡਾਂਗ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਈ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਨਿਰਵਿਰੋਧ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ - ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ।

(7) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਰਮ I ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਫਾਰਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 11(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤਸਦੀਕ, ਨਿਯਮ 11(2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸੀਟ ਇਸ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ "ਇਸਦੇ ਨਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ, ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਨਿਯਮ 11(2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮ:-

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜ਼ੈਲਦਾਰ, ਲੰਬੜਦਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ - ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ **ਸਹੁੰ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਗਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ**^

ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਲਣਾ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਫਾਰਮ ਖੁਦ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਧਾਰੀਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ

(1) aW . 1401 of 1964 decided on 12th November, 1964.

Bihari Lai v. Deputy Commissioner, Amritsar and others (Tuli, J.)

ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਸਿੱਖ ਹੈ। . ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਭਲਾਈ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਹਨ, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

(8) ਲਾਲਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ , ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਠੋਸ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਤਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

“ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ। ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 35(4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਨੁਕਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨੁਕਸ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

I.L.R. Punjab and Haryana(1969)1

ਕਾਗਜ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵੋਟਰ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ। ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਕਲ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ, ਨੁਕਸ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਅੱਖਰ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ; ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 1/4 ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

(9) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਘ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜੋ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਗਰ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 11(2)। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਸ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਨਿਯਮ 11(2) ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਟ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਸ ਸੀਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ (1) ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸੀਟ ਇੰਨੀ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਉਸ ਪਾਰਟੀ-
*ਕੁਲਰ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਹੈ।

Bihari Lai v. Deputy Commissioner, Amritsar and others (Tuli, J.)

(10) ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ I ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

“ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹਾਂ-----ਜਾਤ
ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ।
ਮਿਤੀ ----- ।”*

ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰੂਪ ਹੈ:- “ਮੈਂਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ।

ਉਪਰੋਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾ-ਪੱਤਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ
'ਤੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਜਿਸਨੂੰ ਮੇਰੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ -----।
ਸਥਾਨ -----ਦੇ ਦਸਤਖਤ
ਪੂਰੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ
ਮਿਤੀ -----ਅਹੁਦਾ।”

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਸਦੀਕ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸੀਟ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਤਸਦੀਕ" ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵੈਬਸਟਰਜ਼ ਥਰਡ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਤਸਦੀਕ" ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਰਥ ਹਨ 'ਸਹੁੰ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ', '(ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਦੀਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ', 'ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਾ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ'। ਦੀ ਸੱਚਾਈ, 'ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ, 'ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ', ਆਦਿ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਸ਼ਬਦ "ਤਸਦੀਕ" ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਰਥ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:

“ਚੰਗੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, 'ਰਸਮੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਜਾਂ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ', 'ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ', 'ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਕਰਨ ਲਈ', 'ਸੱਚ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ', 'ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ ਦੁਆਰਾ ਬੈਕਅੱਪ' ਆਦਿ, ਆਦਿ।

(12) ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ[ਟਾਰਗਿਊਸਿੱਟ ਸ਼ਬਦ "ਤਸਦੀਕ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 11(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਗਵਾਹੀ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ P¹ unjab ਰਾਜ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ), ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਉਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜੋ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

I.L.R. Punjab and Haryana(1969)1

ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਜਾਤੀ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ। ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਜਾਂ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਮੇਘ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੀ ਹਸਤਾਖਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ ਦਾ *ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (1) ਵਿਚ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.

(13) Forithe; ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, IehaveIcomehto (ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਮਿਉਂਸ਼ਪਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 11(2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤਸਦੀਕ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਨੁਕਸ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਐਲਾਨਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਮ ਵੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਜੇ - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਫੁੱਟ ਐਨ ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ